ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

Ο ΠΕΡΙ ΦΥΛΑΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2026

	Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:
Συνοπτικός τίτλος. 62(Ι) του 1996 12(Ι) του 1997 96(Ι) του 2005 116(Ι) του 2008 37(Ι) του 2009 200(Ι) του 2015 39(Ι) του 2016 42(Ι) του 2018 112(Ι) του 2018 36(Ι) του 2020 6(Ι) του 2026.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) (Αρ.3) Νόμος του 2026 και θα διαβάζεται μαζί με τον περί Φυλακών Νόμο (που στο εξής θα αναφέρεται ως ο βασικός Νόμος) και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Φυλακών Νόμοι 62(Ι)/1996 έως 2026.
Τροποποίηση άρθρου 2 του βασικού Νόμου. 62(Ι) του 1996 116(Ι) του 2008 37(Ι) του 2009 6(Ι) του 2026.	2. Το άρθρο 2 του βασικού Νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:
	Με την αντικατάσταση, σε όλο τον βασικό νόμο, του όρου «φυλακές» με τη φράση «Σωφρονιστικό Ίδρυμα». Με την προσθήκη, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, του ακόλουθου νέου όρου και ορισμού: ««σωφρονιστικοί υπάλληλοι» σημαίνει το προσωπικό του σωφρονιστικού ιδρύματος, το οποίο ασκεί τα καθήκοντα και τηρεί τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο και στους σχετικού Κανονισμούς.»» Με την αντικατάσταση, σε όλο τον βασικό νόμο, της φράσης «προσωπικό φυλακών» με τη φράση «σωφρονιστικοί υπάλληλοι».
Προσθήκη νέου άρθρου 8Α στο άρθρο 8 του βασικού νόμου. 62(Ι) του 1996.	3. Το άρθρο 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 8, του ακόλουθου νέου άρθρου 8Α:

	«Εκτέλεση εντάλματος έρευνας από την Αστυνομία στο Σωφρονιστικό Ίδρυμα.»	«8Α. (1) Η Αστυνομία έχει δικαίωμα να ερευνήσει το κελί κρατουμένου, τον ίδιο και τα προσωπικά του αντικείμενα μόνο μετά από δικαστικό ένταλμα έρευνας. (2) Η διαδικασία εκτέλεσης του εντάλματος έρευνας από την Αστυνομία είναι η ακόλουθη: (α) Η Αστυνομία παρουσιάζει το ένταλμα έρευνας στη διεύθυνση του Σωφρονιστικού Ιδρύματος για να λάβει έγκριση εισόδου σε αυτό. (β) Η Αστυνομία πριν την οποιαδήποτε έρευνα στο κελί κρατουμένου, πληροφορεί τον κρατούμενο για τον σκοπό της έρευνας, παραδίδοντάς του αντίγραφο του εντάλματος. Η Αστυνομία τον πληροφορεί επίσης για το δικαίωμα του να ζητά παράσταση του δικηγόρου του κατά τη διάρκεια έρευνας. (γ) Η έρευνα στο κελί του κρατουμένου διενεργείται πάντοτε στην παρουσία του κρατουμένου και των σωφρονιστικών υπάλληλων. (3) Η έρευνα δυνάμει εντάλματος έρευνας δύναται να γίνει στο κελί κρατουμένου μεταξύ των ωρών 05:00-20:00, εκτός εάν το Δικαστήριο διατάξει διαφορετικά. (4) Η χρήση βίας εναντίον κρατουμένου απαγορεύεται, εκτός αν συντρέχει περίπτωση νόμιμης άμυνας, αντίστασης σε νόμιμη διαταγή, απόπειρας απόδρασης ή καταστολής βίαιων επεισοδίων μεταξύ κρατουμένων. Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε κρατούμενος αρνείται να εφαρμόσει ή να υπακούσει σε νόμιμη διαταγή ή αποπειράται ή προσπαθεί να επιτεθεί ή να αφοπλίσει ή να εξουδετερώσει οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού, το μέλος αυτό του προσωπικού ή οποιοδήποτε άλλο μέλος του προσωπικού που προστρέχει σε βοήθεια του συναδέλφου του, μπορεί να χρησιμοποιήσει τόση βία όση χρειάζεται για να αμυνθεί ή να αποτρέψει τον αφοπλισμό ή την εξουδετέρωση του ή να επιβάλει την εφαρμογή της νόμιμης διαταγής μόνο στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαία και ανάλογη υπό τις περιστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Φυλακών Κανονισμών. (5) Κατά την εκτέλεση του εντάλματος έρευνας έγγραφα που αφορούν επικοινωνία κρατουμένου με τον δικηγόρο του προστατεύονται εκτός και αν αποτελούν αντικείμενο διάπραξης ποινικού αδικήματος και αναγράφεται ρητά στο ένταλμα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.»
Προσθήκη νέου άρθρου 8Β στο άρθρο 8 του βασικού νόμου. 62(Ι) του 1996.	4. Το άρθρο 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 8Α, του ακόλουθου νέου άρθρου 8Β:	
	«Εκτέλεση εντάλματος σύλληψης από την Αστυνομία στο Σωφρονιστικό Ίδρυμα.»	«8Β. (1) Σε περίπτωση εκτέλεσης εντάλματος σύλληψης κρατουμένου από την Αστυνομία εντός του Σωφρονιστικού Ιδρύματος, ισχύουν αυτά που αναφέρονται σε σχέση με το ένταλμα έρευνας κατ' αναλογία, οι πρόνοιες του άρθρου 8Α (2), (3) και (4). (2) Η Αστυνομία οφείλει αμέσως και χωρίς καθυστέρηση να πληροφορήσει τον κρατούμενο για τους λόγους της σύλληψης του και γενικά για τα δικαιώματα του ως καθορίζονται στον Νόμο 163(Ι)/2005.»
Προσθήκη νέου άρθρου 8Γ στο	5. Το άρθρο 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 8Β, του ακόλουθου νέου άρθρου 8Γ:	

άρθρο 8 του βασικού νόμου. 62(Ι) του 1996.	«Έρευνες στα κελιά κρατουμένων από τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους.»	«8Γ. (1) Η διεύθυνση του Σωφρονιστικού Ιδρύματος δύναται να εξουσιοδοτεί την διενέργεια τακτικών και έκτακτων ερευνών στα κελιά των κρατουμένων από το προσωπικό του Σωφρονιστικού Ιδρύματος για λόγους ασφάλειας, πρόληψης εγκληματικών ενεργειών και πειθαρχικών παραπτωμάτων και εντοπισμό απαγορευμένων αντικειμένων και ουσιών. (2) Οι έρευνες αυτές πρέπει να διέπονται από τις αρχές της αναγκαιότητας, αναλογικότητας και του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για εκφοβισμό ή παρενόχληση των κρατουμένων. Οι έρευνες αυτές πρέπει να διενεργούνται πάντοτε από άτομα του ιδίου φύλου με τον κρατούμενο. (3) Ο κρατούμενος έχει δικαίωμα να είναι παρών κατά την έρευνα που διενεργείται στο κελί του εκτός αν συντρέχουν λόγοι έκτακτης ανάγκης ή κίνδυνος που αφορά την ασφάλεια. Νοείται ότι εάν συντρέχουν τέτοιοι λόγοι, αυτοί πρέπει να καταγράφονται ρητά σε σχετικό έγγραφο καθώς επίσης και η βούληση του κρατουμένου εάν επιθυμεί να είναι παρών ή όχι στην έρευνα, υπογράφοντας αναλόγως το σχετικό έντυπο. (4) Η έρευνα σε κελί κρατουμένου να γίνεται στην παρουσία δύο σωφρονιστικών υπαλλήλων. (5) Για κάθε εσωτερική έρευνα στο κελί κρατουμένου από την διεύθυνση του Σωφρονιστικού Ιδρύματος πρέπει να συντάσσεται πρακτικό από τον επικεφαλής της έρευνας στο οποίο θα πρέπει να αναγράφονται: (α) Η ημερομηνία, η ώρα έναρξης και λήξης της έρευνας, ο αριθμός του κελιού και της πτέρυγας. (β) Τα ονόματα και οι ιδιότητες όλων των προσώπων που συμμετείχαν στην έρευνα. (γ) Το ονοματεπώνυμο του κρατουμένου που διαμένει στο συγκεκριμένο κελί. (δ) Εάν η έρευνα έγινε στην παρουσία του κρατουμένου ή άλλων μαρτύρων. (ε) Λεπτομερής καταγραφή των αντικειμένων που τυχόν να κατασχέθηκαν, την ποσότητά τους και περιγραφή του συγκεκριμένου χώρου που εντοπίστηκαν. (στ) Υπογραφή του πρακτικού από όλα τα πρόσωπα που συμμετείχαν στην έρευνα. (6) Κατά την έρευνα σε κελί κρατουμένου, οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι πρέπει να έχει πρωταρχικό ρόλο και σε περίπτωση που ζητηθεί η συνδρομή της Αστυνομίας, τα μέλη της πρέπει να λειτουργούν συμπληρωματικά και υπό την εποπτεία της διεύθυνσης του Σωφρονιστικού Ιδρύματος. (7) Έγγραφα που καλύπτονται από το δικηγορικό απόρρητο δεν πρέπει να παραλαμβάνονται από τα πρόσωπα που διενεργούν την έρευνα ούτε να διαβάζεται το περιεχόμενο τους. (8) Εάν ο κρατούμενος θεωρεί ότι έχουν παραβιαστεί τα δικαιώματα του ή καταστράφηκαν προσωπικά του αντικείμενα κατά την διάρκεια της έρευνας δύναται να υποβάλει παράπονο εντός 15 ημερών από την έρευνα στο Συμβούλιο Φυλακών.»

Προσθήκη νέου άρθρου 8Δ στο άρθρο 8 του βασικού νόμου.	6. Το άρθρο 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 8Γ, του ακόλουθου νέου άρθρου 8Δ:	
	«Σωματική Έρευνα κρατουμένων από τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους».	«8Δ. (1) Η σωματική έρευνα κρατουμένου δύναται να διενεργηθεί μόνο κατόπιν δικαστικού εντάλματος έρευνας. Η έρευνα διενεργείται από σωφρονιστικούς υπαλλήλους μετά από οδηγίες και αιτιολογημένη απόφαση του Διευθυντή του Σωφρονιστικού Ιδρύματος. Νοείται ότι η σωματική έρευνα πρέπει να σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την ιδιωτική ζωή, την αρχή της αναλογικότητας, την απαγόρευση ταπεινωτικής ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή συμπεριφοράς και να διενεργείται από σωφρονιστικούς υπαλλήλους του ίδιου φύλου με τον κρατούμενο. (2) Οι εσωτερικές έρευνες σωματικών κοιλοτήτων αποτελούν αποκλειστικά έσχατο μέτρο και εκτελούνται μόνο από ιατρικό λειτουργό για να διασφαλιστεί ή υγεία και η ασφάλεια του κρατουμένου. (3) Η διεύθυνση του Σωφρονιστικού Ιδρύματος δύναται να χρησιμοποιεί τεχνολογίες σάρωσης, περιλαμβανομένων μηχανημάτων σάρωσης X-Ray και ολόσωμους ανιχνευτές, με σκοπό την ελαχιστοποίηση της άμεσης σωματικής επαφής. (4) Οι εσωτερικές έρευνες κοιλοτήτων πρέπει να διενεργούνται μόνο όταν είναι απολύτως απαραίτητες και μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Διευθυντή. (5) Η έρευνα σωματικών κοιλοτήτων κρατουμένου διενεργείται μόνο όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι ασφάλειας ή εύλογη ή σοβαρή υποψία απόκρυψης απαγορευμένων αντικειμένων και νοείται ότι αυτή διενεργείται σε ειδικά διαμορφωμένο κλειστό χώρο. (6) Σε περίπτωση που κατά την έρευνα, η ζωή του κρατουμένου βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο, ο ιατρικός λειτουργός οφείλει να την διακόψει άμεσα και να προχωρήσει στην παροχή επείγουσας ιατρικής βοήθειας, σταθεροποίηση των ζωτικών λειτουργιών του κρατουμένου και εφόσον κρίνεται αναγκαίο, να μεριμνήσει για την άμεση μεταφορά του κρατουμένου σε νοσοκομείο ή ιδιωτική κλινική ή ιατρείο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 15 του παρόντος Νόμου. Νοείται ότι, ο ιατρικός λειτουργός σε τέτοια περίπτωση καταγράφει άμεσα στον προσωπικό φάκελο του κρατουμένου με ακρίβεια τα πραγματικά περιστατικά και τις ενέργειες του. (7) Ο δικηγόρος του κρατουμένου δεν έχει δικαίωμα να είναι παρών κατά την διάρκεια της σωματικής έρευνας του κρατουμένου. (8) Σε κάθε σωματική έρευνα πρέπει να καταγράφονται σε ειδικό βιβλίο τα ονόματα του ιατρικού λειτουργού και των σωφρονιστικών υπαλλήλων που ήταν παρόντες, η ημερομηνία, η ώρα, οι λόγοι της έρευνας και άλλες σχετικές πληροφορίες.»
Προσθήκη νέου άρθρου 14Ν στο άρθρο 14 του βασικού νόμου.	7. Το άρθρο 14 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 14Μ, της ακόλουθης νέας παραγράφου 14Ν και να γίνει αναρίθμιση του υφιστάμενου άρθρου 14Ν σε 14Ξ.	

	«Αίτημα αποφυλάκισης κρατουμένου για λόγους υγείας σε περίπτωση μη ανατρέψιμης ιατρικής κατάστασης.»	«14Ν. Ο κρατούμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση στο Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων Επ' Αδεία για αποφυλάκισή του στις ακόλουθες περιπτώσεις: (1) όταν ο κρατούμενος βρίσκεται στο τελικό στάδιο ασθένειας με περιορισμένο προσδόκιμο ζωής από 6 έως 18 μήνες, (2) όταν ο κρατούμενος λόγω μόνιμης σωματικής ή νοητικής πάθησης εμποδίζεται να εκτελέσει βασικές καθημερινές λειτουργίες εντός του Σωφρονιστικού Ιδρύματος, (3) όταν ο κρατούμενος είναι σε προχωρημένη ηλικία και η κατάσταση της υγείας του δεν είναι ανατρέψιμη, με αποτέλεσμα η συνέχιση της κράτησής του να είναι δυσανάλογα επαχθής για αυτόν σε σχέση με τον σκοπό της επιβληθείσας ποινής. (4) όταν η σωματική ή ψυχική πάθηση του κρατουμένου δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί επαρκώς και αποτελεσματικώς, εντός του Σωφρονιστικού Ιδρύματος. Νοείται ότι: (α) σε τέτοια περίπτωση, η κράτηση του κρατουμένου δεν πρέπει να συνεχίζεται όταν η κατάσταση της υγείας του είναι ασυμβίβαστη με το σωφρονιστικό περιβάλλον. (β) η λήψη της απόφασης αποφυλάκισης πρέπει να στηρίζεται σε εμπεριστατωμένη ιατρική έκθεση τουλάχιστον δύο ιατρών με εξειδίκευση στο ιατρικό πρόβλημα του κρατουμένου. (γ) το Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων Επ' Αδεία κρίνει κατά πόσο η συνέχιση της κράτησης θα συνιστά απάνθρωπή ή εξευτελιστική ή ταπεινωτική μεταχείριση, κατά παράβαση του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. (5) Για τη λήψη απόφασης σε αίτημα κρατουμένου για την υπό όρους αποφυλάκισή του επ' αδεία και για τους όρους και περιορισμούς που είναι σκόπιμο να τεθούν, το Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων επ' Αδεία εξετάζει σε κάθε περίπτωση κρατουμένου τους παράγοντες που προνοούνται στο άρθρο 14Η(1) και 14(Η)(2) του Νόμου, και στην περίπτωση του άρθρου 14Ν συνεκτιμά την κατάσταση υγείας του κρατουμένου και τη δυνατότητα παροχής κατάλληλης φροντίδας του κρατουμένου εκτός του Σωφρονιστικού Ιδρύματος.»
Τροποποίηση του άρθρου 19Α(2). του βασικού νόμου. 62(Ι) του 1996 96(Ι)/ του 2005.	8. Το άρθρο 19Α(2) του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:	
	«Εξουσία του Διευθυντή Φυλακών να ζητά παράδοση δείγματος ούρων από κρατούμενο».	Αντικατάσταση του όρου «λειτουργός φυλακών» σε «λειτουργός φυλακών ειδικά εκπαιδευμένος» στις παραγράφους (α), (β), (γ) και (ζ) του εδαφίου (2) του άρθρου 19Α(2) του βασικού νόμου. Προσθήκη στην παράγραφο (γ) του εδαφίου 2 του άρθρου 19Α της ακόλουθης νέας επιφύλαξης: «Νοείται ότι η διενέργεια της δειγματοληψίας και της οπτικής επίβλεψης, διενεργείται αποκλειστικά από λειτουργό φυλακών ειδικά εκπαιδευμένο του ιδίου φύλου με τον κρατούμενο. Η παρουσία στον χώρο λήψης μελών του προσωπικού ή τρίτων προσώπων του αντίθετου ή του ιδίου φύλου απαγορεύεται, εκτός εάν ο ειδικά εκπαιδευμένος λειτουργός φυλακών για λόγους ιατρικούς ή ασφάλειας, αποφασίσει διαφορετικά.» Προσθήκη των ακόλουθων νέων υποπαραγράφων (ι) – (μ):

		«(ι) η διαδικασία λήψης δείγματος ούρων γίνεται σε ειδικά διαμορφωμένο και απομονωμένο χώρο, όπως ιατρείο του Σωφρονιστικού Ιδρύματος ή ειδική τουαλέτα, και αποκλείεται η πρόσβαση σε άλλους κρατούμενους ή σε λειτουργό του Σωφρονιστικού Ιδρύματος εκτός από αυτό που συμμετέχει στη διαδικασία. (κ) απαγορεύεται η χρήση σωματικής, λεκτικής, ή ψυχολογικής βίας, καθώς και ο εξαναγκασμός για την απόσπαση δείγματος ούρων. (λ) ο κρατούμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει στο Διευθυντή γραπτό παράπονο ή γραπτή ένσταση εντός 15 ημερών από την ημερομηνία λήψεως του δείγματος ούρων εάν θεωρεί ότι έχουν παραβιαστεί τα δικαιώματα του. (μ) κατά τη διαδικασία λήψης δείγματος ούρων πρέπει να τηρείται ειδικό έντυπο διαδικασίας δειγματοληψίας και έντυπο συναίνεσης λήψης δείγματος ούρων του κρατουμένου. (ν) ο κρατούμενος κατά τη διαδικασία λήψης δείγματος ούρων, δικαιούται να ζητήσει, να καταγράφει στο ειδικό Έντυπο Δειγματοληψίας, τη λήψη οιονδήποτε νόμιμου φαρμάκου τις τελευταίες 30 ημέρες, το οποίο θα μπορούσε να αλλοιώσει το αποτέλεσμα. Η λήψη του δείγματος θα γίνεται σε τρία ξεχωριστά φιαλίδια (ένα για το δικαστήριο, ένα για το Σωφρονιστικό Ίδρυμα και ένα για τον κρατούμενο) και να σφραγίζονται στην παρουσία του κρατουμένου ο οποίος και θα υπογράφει στις σφραγίσεις. (ξ) σε περίπτωση που ο κρατούμενος αμφισβητεί το αποτέλεσμα του δείγματος ούρων έχει δικαίωμα να ζητήσει επαναληπτικό έλεγχο του δείγματος που έχει ληφθεί, από εγκεκριμένο κλινικό εργαστήριο εκτός του Σωφρονιστικού Ιδρύματος με δικά του έξοδα. Νοείται ότι εγκεκριμένο κλινικό εργαστήριο αποτελεί το κλινικό εργαστήριο που έχει εγγραφεί στο Μητρώο Κλινικών Εργαστηρίων σύμφωνα με τον περί Εγγραφής και Λειτουργίας Κλινικών Εργαστηρίων Νόμο (Ν. 132/1988) ως έχει τροποποιηθεί. Νοείται ότι ο επαναληπτικός έλεγχος γίνεται στην παρουσία ιατρικού λειτουργού ο οποίος θα ενεργεί σύμφωνα με την περί Φυλακών Νομοθεσία και τους περί Φυλακών Κανονισμούς ως έχουν τροποποιηθεί.»